

9 tips om samen te werken aan infectiepreventie

Steeds meer bacteriën worden ongevoelig voor de werking van antibiotica. Het gevolg hiervan is dat eenvoudig te genezen ziektes weer levensbedreigend kunnen worden. Infectiepreventie kan dit tegengaan en kwetsbare ouderen dus beschermen. Maar dat vraagt wel om schoon en veilig werken met elkaar en dus om een gedragsverandering. Maar hoe krijg je dat voor elkaar? En hoe zorg je ervoor dat infectiepreventie een vanzelfsprekend onderdeel wordt in het dagelijks werk? Martijn Simons, projectleider van het project 'Samen werken aan infectiepreventie' en coach Karlijn Nanninga gaven tips. Zij ondersteunen inmiddels 50 verpleeghuisorganisaties die met infectiepreventie aan de slag zijn.

Over het project

Hoe zorg je ervoor dat hygiëne en voorkomen van infecties vanzelfsprekend wordt in het dagelijks werk? Het project [Samen werken aan infectiepreventie](#) biedt ondersteuning aan verpleeghuizen om hiermee aan de slag te gaan. Deelnemers aan het project zijn: Verenso, ActiZ, V&VN, Waardigheid en trots op locatie, het ministerie van VWS, de Vereniging voor de deskundigen Infectiepreventie (VHIG) en de regionale zorgnetwerken.

Het project heeft ruimte voor nieuwe deelnemende organisaties. Wil je je aanmelden? Of heb je nog vragen? Laat het ons weten via het formulier [Interesse deelname project Samen werken aan infectiepreventie](#). We nemen dan zo snel mogelijk contact met je op. Uiteraard hopen we je te verwelkomen als deelnemer.

9 tips om samen te werken aan infectiepreventie

1. **Betrek iedereen die met infectiepreventie te maken heeft.** Dit zijn onder andere de verzorgenden, verpleegkundigen, de manager en de specialist ouderengeneeskunde. Karlijn: 'De bestuurder is belangrijk om een visie over infectiepreventie uit te dragen. Doet jouw organisatie nog weinig aan infectiepreventie? Dan kun je de bestuurder zeker opzoeken om het gesprek aan te gaan. Bijvoorbeeld met de vraag: "Wat is jouw visie als het gaat om infectiepreventie?"
2. **Stel een aandachtsvelder of contactpersoon aan.** Karlijn: 'Een aandachtsvelder kan het onderwerp onder de aandacht brengen van collega's en hen motiveren. Als ze bepaalde knelpunten tegenkomen, maken ze dat bespreekbaar. Met het team en de leidinggevende. We zien vaak dat de aandachtsvelder een positieve invloed heeft.'
3. **Vergeet de schoonmaak niet.** Karlijn: 'Het is belangrijk dat schoonmakers ook op de hoogte zijn van persoonlijke hygiënemaatregelen, zoals korte nagels en geen sieraden dragen. Daarnaast werkt het goed om met elkaar het gesprek aan te gaan. Hoe kun je het met elkaar goed schoonhouden? En: Hoe kun je met elkaar samenwerken op het gebied van infectiepreventie?' Meer weten? Bekijk dan ook eens het artikel [Vijf tips over hygiëne voor zorgmedewerkers](#) dat ingaat op afspraken met de schoonmaak.
4. **Maak eventueel gebruik van de regionale zorgnetwerken antibioticaresistentie.** Martijn: 'Zij kunnen je ondersteunen in infectiepreventie. Bijvoorbeeld door voor een aantal uur per week een deskundige infectiepreventie aan te bieden. Die kan jullie begeleiden bij het opstellen van een infectiepreventiecommissie.' Benieuwd onder welk zorgnetwerk jouw regio valt? Bekijk dan de website [Regionale Zorgnetwerken Antibioticaresistentie](#) van de zorgnetwerken.
5. **Weet dat je infectiepreventie niet alleen kunt doen.** Martijn: 'Deze tip is met name belangrijk voor aandachtsvelders. Wanneer jij je als enige verantwoordelijk voelt, ga je je een politieagent voelen naar collega's. Wat kan helpen is om een maatje te zoeken. Maak vooral gebruik van collega's die de meerwaarde zien en trek gezamenlijk op. Ook werkt het goed om intervisie te hebben met collega-aandachtsvelders. Wissel met elkaar uit waar je tegenaan loopt en hoe je dat kunt oplossen. Tot slot is het belangrijk dat je ondersteuning krijgt van je manager. Die kan zorgen voor de voorwaarden die nodig zijn voor infectiepreventie.'

6. **Maak gebruik van werkvormen waarmee je zorgt voor draagvlak.** Karlijn: ‘Zo heb ik een aandachtsvelder geadviseerd om een werksessie te organiseren met collega’s. Hier waren ook de schoonmaak en een aantal teamleiders bij aanwezig. We hebben toen de werkvorm *au en wow* gebruikt. Je vraagt dan ieder om een wow- en een au-moment op een geeltje te schrijven en gaat daarover met elkaar in gesprek. Bijvoorbeeld door de vraag: “Hoe kunnen we van een au een wow maken?” Waarom dit goed werkt? Je gaat dan niet zeggen: “Jullie moeten die ringen afdoen.” In plaats daarvan ga je met elkaar ophalen: “Wat vinden wij als team belangrijk?”
 7. **Gebruik kleine praktische aandachtspunten om grotere onderwerpen bespreekbaar te maken.** Martijn: ‘Wij hebben bij alle 50 organisaties de werkvorm *au en wow* toegepast. Wat opvalt is dat dat de gesprekken altijd klein beginnen. Bijvoorbeeld over de pospoeler of het dragen van handschoenen. Dit praktische leidt vaak weer tot een gesprek over grotere onderwerpen. Bijvoorbeeld: Wat is nou eigenlijk onze cultuur op de afdeling? Of: Wat is nou onze kennisbehoefte en hoe doen we dat qua scholing? En: Hoe zorgen we ervoor dat medewerkers de juiste kennis op de juiste manier inzetten?’
 8. **Zorg voor een infectiepreventiecommissie.** Martijn: ‘Hiermee vergroot je het draagvlak voor infectiepreventie. Dit door verschillende professionals deel te laten nemen, die allemaal hun eigen manier van kijken hebben. Een commissie kan je helpen bij het zetten van de eerste stappen. Belangrijk dat daar ook een manager of directeur aan deelneemt, zodat je ideeën gelijk ook in de organisatie geregeld krijgt. De SO is meestal de voorzitter en neemt de medische regie op zich.’ *Ter inspiratie: [Lees over de ervaringen van Aqua Viva met de commissie infectiepreventie.](#)*

Karlijn: ‘Zorg dat je er altijd mensen uit de praktijk bij hebt zitten. Zij weten immers het beste wat zij nodig hebben en wat er mist op afdelingen. Wil je een infectiepreventiecommissie opzetten voor een grote organisatie? Overweeg dan om de infectiepreventiecommissie meer op strategisch niveau te organiseren. Daarnaast kun je dan een werkgroep samenstellen die wat meer over de toepassing van infectiepreventie gaat.’ Benieuwd naar een voorbeeld? Bekijk dan eens [de handleiding van het regionaal zorgnetwerk antibioticaresistentie van Noord-Brabant \(pdf\)](#).
 9. **Besef dat gedragsverandering tijd kost.** Karlijn: ‘Het blijft toch vaak een kwestie van een lange adem. Vaak moet je informatie meerdere keren per jaar herhalen. Blijf ook vooral op een leuke en een aantrekkelijke manier aandacht vragen. Bijvoorbeeld met een quiz. Juist nu, na en met corona, merken we dat professionals ook wel een beetje moe zijn van maatregelen. De manier waarop je iets aanbiedt, kan daarin veel verschil maken.’
-

Benieuwd naar meer werkvormen?

Dan zou je ook [deze cijferreeks \(pdf\)](#) in een werksessie kunnen gebruiken. Karlijn: ‘Daar nodig je dan eveneens alle belangrijke betrokkenen voor uit. Op papiertjes leg je de cijferreeks 1 tot en met 10 neer. Vervolgens stel je de vraag: “Welk cijfer geef jij de locatie als het gaat om hygiënisch werken? Of: Wel cijfer geef jij jezelf of je team?” Iedereen kan dan bij een papier met een cijfer gaan staan. Bij grote verschillen, kun je met elkaar het gesprek aan. Zo van: “Waarom sta jij bij de 4 en waarom jij bij de 7?” Ook hier kun je met elkaar nagaan: Wat gaat er goed? Wat kan er beter? En wat is daarvoor nodig?’ [Lees meer over de cijferreeks op Zorg voor Beter.](#)

Tip: Bekijk ook de [Wegwijzer infectiepreventie](#). Hierin staan de belangrijkste aandachtspunten én hulpmiddelen bij hygiëne en infectiepreventie op een rij.

Talkshow Samen werken aan infectiepreventie: hoe doe je dat?

In deze sessie vertelt projectleider Martijn Simons over de urgentie van gedragsverandering en goede samenwerking voor het voorkomen van infecties en het hygiënisch werken. Daarnaast deelt Karlijn Nanninga ervaringen uit de praktijk met de werkwijze die vanuit maatwerk samenwerking, gedragsverandering en lokale borging van infectiepreventie stimuleert. Ook worden bovenstaande 9 tips gedeeld waarmee jij aan de slag kunt binnen je organisatie.

Bekijk de opname van deze sessie:

Kijk ook andere sessies van het Waardigheid en trots-congres 2022, de talkshow en de plannen van minister Conny Helder terug.

- [Naar de terugblik van het congres](#)

Meer weten

- [How to-video's hygiënisch werken](#)
- [Lees de blog van Charlotte Michels: Hoe gaat het nu eigenlijk met corona?](#)
- [Ga zelf aan de slag met praktische kennis en hulpmiddelen op Zorg voor Beter](#)

tags:

[Hygiënisch werken](#) (30)

thema:

Veilige zorg en ondersteuning (194)